

PROVINCIE WEST-VLAANDEREN

STAD WERVIK

UITTREKSEL UIT HET REGISTER VAN DE BESLISSINGEN VAN DE RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN

Zitting van 27 juni 2023

Aanwezig : Els Scheirlynck, voorzitter;
Bercy Slegers, Geert Bossuyt, Yves Obin, Tom Durnez, Lien Deblaere,
schepenen;
Alexander Vantomme, Dominique Marecaux, Bart Pynket, Bert Verhaeghe,
Ann Degroote, Johan Deneut, Cindy Vienne, Nino D'Hellem,
Kristof Vandamme, Nele Leroy, Jari Denorme, Karlien Hoornaert,
Jens Ugille, Meinert Vanneste, Steve Dejan, Julie Kinoo, Veronique Verack,
raadsleden;
Philippe Verraes, algemeen directeur

Afwezig :
Verontschuldigd : Youro Casier, burgemeester;
Robin Depoorter, raadslid

Agendapunt: Deontologische code van de OCMW-raadsleden - aanpassing naar aanleiding van de oprichting van een deontologische commissie - goedkeuring.

Op grond van de volgende overwegingen, zowel feitelijk als juridisch :

Artikel 39 van het Decreet over het Lokaal Bestuur bepaalt het volgende :

De gemeenteraad neemt een deontologische code aan en richt een deontologische commissie op. De deontologische code regelt ook de samenstelling, werking en bevoegdheid van de deontologische commissie. De deontologische commissie bestaat minstens uit één vertegenwoordiger per fractie in de gemeenteraad.

Hetgeen er voor de huidige legislatuur op neer komt (exclusief de voorzitter) :

- Drie leden namens Vooruit;
- Twee leden namens Team 2030;
- Twee leden namens CD&V;
- Eén lid namens N-VA.

De huidige deontologische code dateert van 5 mei 2020.

Aan de OCMW-raad wordt dan ook voorgesteld om een nieuwe deontologische code goed te keuren.

Het voorstel werd op 01 juni 2023 besproken door een aantal raadsleden, zijnde burgemeester Youro Casier, schepen Bercy Slegers, raadsvoorzitter Els Scheirlynck en raadsleden Nino D'Hellem, Kristof Vandamme en Nele Leroy.

BESLUIT, unaniem :

De volgende deontologische code voor de lokale mandatarissen goed te keuren ;:

DEONTOLOGISCHE CODE VOOR LOKALE MANDATARISSEN

Toepassingsgebied

Artikel 1

De deontologische code is van toepassing op de lokale mandatarissen.

Voor de gemeente worden hieronder begrepen :

- De voorzitter van de gemeenteraad
- De gemeenteraadsleden
- De burgemeester
- De schepenen

Voor het OCMW worden hieronder begrepen :

- De voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn
- De leden van de raad voor maatschappelijk welzijn
- De voorzitter van het vast bureau
- De leden van het vast bureau
- De leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst

Deze code is bij uitbreiding eveneens van toepassing op de medewerkers van de lokale mandatarissen, welke ook hun statuur of hoedanigheid is (kabinets- en fractiemedewerkers) en op de vertrouwenspersonen.

Lokale mandatarissen die namens de gemeente / het OCMW andere mandaten bekleden zijn in die hoedanigheid eveneens ertoe gehouden de bepalingen van de deontologische code na te leven. Dit geldt zowel voor de mandaten die rechtstreeks in verband staan met hun ambt als voor alle hiervan afgeleide mandaten.

Indien een mandaat namens de gemeente/het OCMW wordt opgenomen door een extern persoon, dus niet vermeld onder de eerste paragraaf van dit artikel, zal bij diens aanstelling gevraagd worden deze deontologische code te onderschrijven.

Zij zullen er tevens over waken dat zij, ook buiten het kader van deze mandaten, geen dienstverlenende activiteiten ontplooiën die afbreuk doen aan de eer en de waardigheid van hun ambt.

Enkele algemene bepalingen

Artikel 2

De lokale mandatarissen zullen voor de omschrijving van hun dienstverlenende activiteiten geen termen gebruiken die verwarring kunnen scheppen met officiële, door de overheden ingestelde instanties belast met het verstrekken van informatie of met de behandeling van klachten. Het gebruik van de termen 'ombuds', 'klachtendienst' en andere afleidingen of samenstellingen is verboden.

Artikel 3

De lokale mandatarissen maken in hun verkiezingscampagnes en -mailings die gericht zijn op individuen geen melding van de diensten die zij eventueel voor de betrokkenen hebben verricht. In geen geval mogen zij de indruk wekken dat zij om steun vragen in ruil voor bewezen diensten.

Artikel 4

Bij hun optreden op en buiten het lokale bestuursniveau en in hun contacten met individuen, groepen, instellingen en bedrijven, geven de lokale mandatarissen principieel voorrang aan het algemeen boven het particulier belang.

Artikel 5

De lokale mandatarissen staan op dezelfde gewetensvolle manier ten dienste van alle burgers zonder onderscheid van geslacht, huidskleur, afstamming, sociale stand, nationaliteit, filosofische en/of religieuze overtuiging, ideologische voorkeur of persoonlijke gevoelens.

Contacten met de burgers

Artikel 6

Het behoort tot de wezenlijke taken van de lokale mandataris informatie te ontvangen en te verstrekken, in het bijzonder over de diensten die instaan voor informatieverstrekking en over de manier waarop de burger zelf informatie kan opvragen in het kader van de openbaarheid van bestuur.

Artikel 7

De lokale mandatarissen stellen informatie ter beschikking van de burger met betrekking tot de werking van de ombudsdiensten en van de diensten die instaan voor de behandeling van klachten over het optreden of het niet-optreden van de overheid.

Artikel 8

Informatie waarop de vraagsteller geen recht heeft, die de goede werking van de administratie kan doorkruisen of die de privacy van anderen in het gedrang kan brengen, mag door de lokale mandatarissen niet worden doorgegeven.

Artikel 9

De lokale mandatarissen verwijzen de vragensteller, waar mogelijk, door naar de bevoegde administratieve dienst(en). Waar het gaat om de behandeling van klachten en/of conflicten, worden de belanghebbenden in eerste instantie doorverwezen naar de bevoegde klachten- of ombudsdienst.

Artikel 10

De lokale mandatarissen kunnen de burgers ondersteunen en begeleiden in hun relatie met de administratie of met de betrokken instanties. Zij kunnen de burgers helpen om, via de daartoe geëigende kanalen en procedures, een aanvraag te richten tot de overheid, informatie te verkrijgen over de stand van zaken in een dossier, daarover nadere uitleg en toelichting en vragen te stellen over de administratieve behandeling van dossiers.

Artikel 11

Bij de administratieve begeleiding en ondersteuning van de burgers respecteren de lokale mandatarissen de onafhankelijkheid van de diensten en van de personeelsleden, de objectiviteit van de procedures en de termijnen die als redelijk moeten worden beschouwd voor de afhandeling van soortgelijke dossiers.

Artikel 12

De briefwisseling met de overheid, gevoerd in het kader van de administratieve begeleiding en ondersteuning, wordt uitsluitend op naam van de burger gesteld. Er wordt op geen enkele wijze melding gemaakt van de begeleidende en ondersteunende rol van de lokale mandataris.

Artikel 13

Bespoedigingstussenkomsten zijn tussenkomsten waarbij lokale mandatarissen een administratieve procedure proberen te bespoedigen in gevallen of in dossiers die zonder de tussenkomst een regelmatige afloop of resultaat zouden krijgen, maar dan na verloop van een langere verwerkings- of behandelingstermijn.

Dergelijke tussenkomsten, die een ongelijke behandeling van de betrokken burgers inhouden, zijn verboden.

Artikel 14

Begunstigingstussenkomsten zijn tussenkomsten waarbij de lokale mandataris zijn voorspraak aanwendt om de afloop of het resultaat van een zaak of van een dossier te beïnvloeden in de door de belanghebbende burgers gewenste zin. Dergelijke tussenkomsten zijn verboden.

Artikel 15

Tussenkomsten bij selectievoerende instanties, die tot doel hebben het verhogen van kansen op benoeming, aanstelling en bevordering in de administratie, zijn verboden.

Lokale mandatarissen die om steun gevraagd worden door of voor kandidaten die een functie, aanstelling of bevordering ambiëren, delen betrokkene mee dat de aanstelling, de benoeming of de bevordering gebeurt op basis van de geldende normen en procedures. Zij verwijzen de belanghebbende door naar de bevoegde dienst of instantie.

Artikel 16

Lokale mandatarissen mogen occasioneel en op eigen initiatief personen aanbevelen bij werkgevers in de particuliere sector. Ze mogen geen enkele tegenprestatie, van welke aard ook, beloven of leveren aan de betrokken werkgevers.

Artikel 17

De algemeen directeur neemt de nodige maatregelen opdat de dossierbehandelende personeelsleden alle tussenkomsten opnemen in het desbetreffende administratieve dossier, wat ook de aard van de tussenkomst of de hoedanigheid van de tussenkomende persoon is.

Artikel 18

De volgende handelingen worden niet beschouwd als tussenkomsten die in het administratief dossier dienen te worden opgenomen :

- Louter informatieve vragen van algemene of technische aard
- Vragen en/of tussenkomsten van mandatarissen in het kader van hun functionele en hiërarchische relaties ten aanzien van de behandelende personeelsleden of diensten.

Belangenvermenging en de schijn ervan

Artikel 19

Een lokale mandataris mag zijn/haar invloed en stem niet gebruiken voor het eigen persoonlijk belang. Dat mag ook niet voor het persoonlijk belang van een ander persoon of het belang van een organisatie bij wie hij/zij een indirecte betrokkenheid heeft.

Artikel 20

Een lokale mandataris gaat actief en uit zichzelf alle vormen van belangenvermenging, en zelfs de schijn daarvan, tegen. Een lokale mandataris neemt geen deel aan de bespreking en de stemming wanneer er sprake is van een beslissing waarbij belangenvermenging speelt.

Artikel 21

Een lokale mandataris beseft dat mogelijke belangenvermenging niet beperkt is tot de bespreking en stemming. Daarom zorgt een lokale mandataris dat er ook geen enkele beïnvloeding is tijdens de andere fases van het besluitvormingsproces.

Artikel 22

Een lokale mandataris zorgt dat bij contacten met de burger nooit de schijn gewekt wordt dat particuliere belangen begunstigd (kunnen) worden.

Artikel 23

Een lokale mandataris mag de in artikel 10 van het Decreet Lokaal Bestuur genoemde functies niet uitoefenen.

Artikel 24

Een lokale mandataris mag de in artikel 27 § 2 van het Decreet Lokaal Bestuur genoemde overeenkomsten en handelingen niet aangaan.

Artikel 25

Ter bevordering van de transparantie en om schijn van partijdigheid te voorkomen, meldt een lokale mandataris aan de algemeen directeur welke betaalde en onbetaalde mandaten hij/zij vervult naast het politiek mandaat bij het lokaal bestuur.

Artikel 26

Een lokale mandataris meldt aan de algemeen directeur wanneer hij/zij substantiële financiële belangen heeft (bijvoorbeeld aandelen of opties) in een onderneming waarmee de gemeente/het OCMW zaken doet of waarin de gemeente/het OCMW een belang heeft.

Artikel 27

De door een lokale mandataris gemelde mandaten en substantiële financiële belangen zijn openbaar en worden ter inzage gelegd. Ook een tussentijds ontstaan mandaat of belang moet meegedeeld worden. De algemeen directeur of een personeelslid dat daartoe door de algemeen directeur werd aangewezen, draagt zorg voor een geactualiseerde openbare lijst van gemelde mandaten en belangen. De algemeen directeur herinnert de lokale mandatarissen hier jaarlijks (op het einde van het jaar) aan. De actuele en eventuele toekomstige mandaten (mandaten voor het volgende jaar) worden bijgehouden en bekend gemaakt.

Corruptie en de schijn ervan

Artikel 28

Lokale mandatarissen kunnen ingaan op uitnodigingen voor lunches, diners en recepties, teneinde maatschappelijke contacten te leggen en te onderhouden. Zij moeten zelf de afweging maken tussen het belang van het contact (de contacten) en de grootte en de aard van de uitnodiging. Deze contacten mogen generlei invloed hebben op het uitoefenen van het mandaat van de lokale mandataris.

Artikel 29

Geschenken en giften die worden overhandigd aan een lokale mandataris bij een officieel optreden namens het lokaal bestuur worden beschouwd als eigendom van het lokaal bestuur en dus opgenomen in het patrimonium van het lokaal bestuur.

Artikel 30

Een lokale mandataris mag individueel geen giften, geschenken of faciliteiten ontvangen, wanneer zijn/haar onafhankelijke positie als lokale mandataris hierdoor zou beïnvloed worden.

Omgaan met informatie

Artikel 31

De gemeenteraad / De raad voor maatschappelijk welzijn werkt onder het principe van principiële openbaarheid. Zij ziet erop toe dat het college van burgemeester en schepenen / het vast bureau alle relevante informatie aangaande dossiers, stukken en akten openbaar toegankelijk maakt.

Artikel 32

Een lokale mandataris communiceert eerlijk over de redenen en motieven op basis waarvan hij/zij individueel gestemd heeft. Daarnaast communiceert een lokale mandataris eerlijk over de reden en motieven op basis waarvan de raad als geheel de beslissing genomen heeft.

Artikel 33

Een lokale mandataris is gebonden aan het beroepsgeheim wanneer hij/zij door de functie van lokale mandataris kennis krijgt van geheimen die door personen aan de gemeente / het OCMW zijn toevertrouwd. Bekendmaking van deze geheimen is verboden, behalve wanneer de wet de openbaring oplegt of mogelijk maakt.

De lokale mandataris moet in het bijzonder rekening houden met artikel 458 van het Strafwetboek dat het volgende bepaalt : Geneesheren, heelkundigen, officieren van gezondheid, apothekers, vroedvrouwen en alle andere personen die uit hoofde van hun staat of beroep kennis dragen van geheimen die hun zijn toevertrouwd en deze bekendmaken buiten het geval dat zij geroepen worden om in rechte of voor een parlementaire onderzoekscommissie getuigenis af te leggen en buiten het geval dat de wet hen verplicht de geheimen bekend te maken, worden gestraft met gevangenisstraf van acht dagen tot zes maanden en met een geldboete van honderd euro tot vijfhonderd euro.

Artikel 34

Naast het strenge beroepsgeheim geldt eveneens een geheimhoudingsplicht voor lokale mandatarissen. Deze plicht beschermt wat besproken wordt tijdens een besloten vergadering (feiten, meningen, overwegingen, ...)

Artikel 35

Een lokale mandataris heeft een algemene discretieplicht. Hij/zij gaat op discrete en voorzichtige wijze om met de informatie die hem/haar toekomt in de uitoefening van zijn/haar functie.

Artikel 36

Een lokale mandataris gebruikt de informatie die hij/zij kreeg door de uitoefening van zijn/haar functie enkel voor zijn/haar raadswerk en niet voor zijn/haar persoonlijk belang of voor het persoonlijk belang van anderen.

Artikel 37

Een lokale mandataris maakt brieven niet openbaar en stuurt e-mails niet door wanneer het niet zeker is dat de afzender daarmee zou instemmen. Bij twijfel over de bedoeling van de afzender wordt de expliciete toestemming gevraagd.

Onderlinge omgang en afspraken over vergaderingen

Artikel 38

Raadsleden gaan respectvol om met elkaar, de leden van het college en de personeelsleden van de gemeente.

Raadsleden gaan respectvol om met elkaar, de voorzitter en de leden van het vast bureau, de voorzitter, en de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst en de personeelsleden van het OCMW.

Artikel 39

Raadsleden richten zich tot elkaar, de leden van het college/het vast bureau en de leden van het bijzonder comité, de algemeen directeur en de andere personeelsleden op een correcte wijze en dit zowel verbaal, non-verbaal als schriftelijk, inclusief de elektronische communicatie.

Artikel 40

Lokale mandatarissen houden zich tijdens vergaderingen van de politieke organen aan het huishoudelijk reglement en volgen de aanwijzingen van de voorzitter hierover op.

Artikel 41

Lokale mandatarissen onthouden zich in het openbaar, dus ook in openbare raads- en commissievergaderingen, van negatieve uitlatingen over individuele personeelsleden.

Bepalingen inzake deontologische commissies

Artikel 42

Er worden twee deontologische commissies opgericht, namelijk één voor de gemeenteraad en één voor de raad voor maatschappelijk welzijn.

De deontologische commissie voor de gemeenteraad is bevoegd voor :

- de gemeenteraadsleden
- de voorzitter van de gemeenteraad
- de schepenen
- de burgemeester

De deontologische commissie voor de raad van maatschappelijk welzijn is bevoegd voor :

- de OCMW-raadsleden
- de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn
- de voorzitter en de leden van het vast bureau
- de voorzitter en de leden van het bijzonder comité voor de sociale dienst

Artikel 43

Het aantal leden van de deontologische commissie bedraagt minimum 1 per fractie, aangevuld met de voorzitter van de gemeenteraad / de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn die toegevoegd wordt als voorzitter van de deontologische commissie en die van rechtswege ook deel uitmaakt van de commissie. Onafhankelijke raadsleden vormen geen fractie en zijn niet vertegenwoordigd in de deontologische commissie.

De vertegenwoordiging vanuit de gemeenteraad is proportioneel (systeem Imperiali).

Benevens deze gemeenteraadsleden/OCMW-raadsleden zetelen er nog twee onafhankelijke experts in de deontologische commissie. Het betreft algemeen directeurs van andere gemeenten.

De commissieleden ontvangen geen bezoldiging, met uitzondering van de twee experts die een zitpenning ontvangen gelijk aan de zitpenning voor het bijwonen van de gemeenteraad.

Elke fractie wijst het mandaat of de mandaten in de commissie toe met een voordracht gericht aan de voorzitter van de gemeenteraad / de voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn.

Elk lid kan zich in geval van afwezigheid laten vervangen door een ander raadslid van de eigen fractie. Indien het commissielid lid is van een éénmansfractie kan hij of zij zich laten vervangen door een raadslid van een andere fractie.

Indien er meerdere commissievergaderingen doorgaan in verband met hetzelfde dossier, dienen deze evenwel te worden bijgewoond door dezelfde raadsleden (geen wisselende samenstelling).

Gaat het om een mogelijke schending van de code door de voorzitter van de commissie, dan wordt tijdens de hele procedure de voorzitter vervangen conform artikel 7 § 5, derde lid van het decreet over het lokaal bestuur.

Gaat het om een mogelijke schending van de code door een lid van de commissie, dan wordt tijdens de hele procedure daarover het lid vervangen door een plaatsvervanger binnen de eigen fractie of van een andere fractie als het raadslid lid is van een éénmansfractie.

Artikel 44

De voorzitter van de deontologische commissie is verantwoordelijk voor de oproeping en stelt de agenda op.

De commissie wordt bijeengeroepen wanneer er ontvankelijke meldingen werden ingediend. De voorzitter is daarenboven gehouden de commissie bijeen te roepen op aanvraag van minstens één derde van haar leden.

De oproepingen vermelden in elk geval de plaats, de dag, het tijdstip en de agenda van de vergadering en worden tenminste 8 dagen voor de vergadering aan de leden bezorgd. In geval van hoogdringendheid, te beoordelen door de voorzitter, wordt de bijeenroeping tenminste 3 dagen voor de vergadering bezorgd. De agendapunten moeten voldoende duidelijk omschreven zijn. Voor elk agendapunt wordt het dossier dat erop betrekking heeft, ter beschikking gesteld van de leden van de commissie vanaf de verzending van de agenda.

De bezorging van de oproeping, de agenda en de dossiers gebeurt op dezelfde wijze als dat gebeurt in de raad, met als verschil dat enkel de leden van de deontologische commissie deze oproep, agenda en dossiers ontvangen.

Artikel 45

De commissie is bevoegd voor :

- Het formuleren van een gemotiveerd advies aan de raad over het vermoeden van een schending van deze code door personen vermeld in artikel 42 van deze code.
- Het geven van adviezen en aanbevelingen aan de raad over de inhoud van deze code met het oog op het bijsturen ervan. Dat kan op eigen initiatief van de commissie.

Artikel 46

De gemeenteraad / De raad voor maatschappelijk welzijn ziet erop toe dat de fracties en de individuele lokale mandatarissen volgens de deontologische code handelen.

Artikel 47

Wanneer een lokale mandataris twijfelt of een handeling die hij/zij wil verrichten een overtreding van de code zou zijn, wint het lid hierover advies in bij de algemeen directeur of het personeelslid dat door de algemeen directeur werd aangewezen.

Artikel 48

Wanneer een lokale mandataris vermoedt dat een regel van de deontologische code is overtreden door een andere lokale mandataris, dan kan hij/zij dit melden bij de voorzitter van de gemeenteraad/ocmw-raad.

In dat geval doet de voorzitter van de gemeenteraad/voorzitter van de raad voor maatschappelijk welzijn samen met de algemeen directeur een vooronderzoek onder mandaat van de deontologische commissie.

Artikel 49

Wanneer de raadsvoorzitter en de algemeen directeur besluiten dat de melding onontvankelijk is dan betekent dit meteen het einde van de procedure die gestart werd naar aanleiding van dit vermoeden. De commissieleden worden hierover wel geïnformeerd.

Is de melding ontvankelijk dan onderzoekt de commissie de melding. De voorzitter van de deontologische commissies roept de commissie bijeen binnen de dertig dagen na de melding. De periode van dertig dagen wordt geschorst van 11 juli tot en met 15 augustus.

De commissie onderzoekt de melding en geeft zowel de melder als de vermeende schender de kans zich te laten horen. Ook mogelijke getuigen kunnen gehoord worden. Niemand kan daartoe verplicht worden.

Na het horen van betrokkenen bespreekt de commissie het vermoeden van schending en wordt een gemotiveerd advies overgemaakt aan de gemeenteraad / de raad voor maatschappelijk welzijn.

Artikel 50

Enkel de gemeenteraad/de raad voor maatschappelijk welzijn kan zich uitspreken of een mandataris van de gemeente/het OCMW een schending heeft begaan. Dat kan op basis van het gemotiveerd advies van de deontologische commissie. Als de raad beslist om af te wijken van het advies dan moet de vermeende schender de kans krijgen om door de raad zelf gehoord te worden vooraleer de raad ten gronde besluit.

Wanneer de gemeenteraad/de raad voor maatschappelijk welzijn vaststelt dat deze code geschonden werd door een mandataris van de gemeente/het OCMW, dan kan de raad :

- Zich uitdrukkelijk distantiëren van het gedrag van een raadslid;
- Vragen dat het raadslid zich verontschuldigt;
- Beslissen een melding te doen bij het parket of Audit Vlaanderen;
- Bij een kennelijk wangedrag of grove nalatigheid van of door de burgemeester, een schepen of de raadsvoorzitter / de voorzitter of een lid van het vast bureau, de voorzitter of een lid van het bijzonder comité of de raadsvoorzitter een dossier overmaken aan de Vlaamse regering zodat die een tuchtonderzoek kan instellen.

NAMENS DE RAAD VOOR MAATSCHAPPELIJK WELZIJN:

De algemeen directeur
Philippe Verraes

De voorzitter
Els Scheirlynck

VOOR EENSLUIDEND AFSCHRIFT :

De algemeen directeur

De voorzitter,

Philippe Verraes

Els Scheirlynck